

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TALIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

60320300 - Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishining
malaka talabi

Andijon-2023

ЎЗР ОЎМТВ	
Буйрук №	344
7	08 2023

ISHLAB CHIQILGAN:
Andijon davlat universiteti;

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2023 yil «___»
_____dagi _____ - sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan.

JORIY ETILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi.

Mazkur Malaka talablari "Oliy ta'lim davlat ta'lim standarti. Asosiy qoidalar", "Oliy ta'lim davlat ta'lim standarti. Oliy ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori", O'zbekiston Respublikasi Milliy va tarmoq malaka doiralari (ramkasi), kasbiy standartlar va kadrlar buyurtmachilari takliflariga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy me'yoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasi hududida Malaka talablarini rasmiy chop etish huquqi O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIJA

1.	60320300-Arxivshunoslik bakalavriat ta'lim yo'nalishining umumiy tavsifi	4
1.1.	Qo'llanish sohasi	4
1.1.1.	60320300-Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi Malaka talabining qo'llanilishi	4
1.1.2.	Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari	4
1.2.	60320300-Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi	4
1.2.1.	60320300-Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari	4
1.2.2.	60320300 - Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining ob'yektlari	4
1.2.3.	60320300 - Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari	5
1.2.4.	60320300 - Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy vazifalari	5
2.	60320300 - Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar.	6
2.1.	Umumiy kompetensiyalar	6
2.2.	Kasbiy kompetensiyalar	7
2.3.	Umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashni ta'minlaydigan fanlar va amaliyotlarga qo'yiladigan talablar	8
2.3.1.	Kvalifikatsiya	8
2.3.2.	60320300 Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi uchun ajratilgan o'quv fanlar, bloklar bo'yicha soatlar	8
2.3.3.	60320300 - Arxivshunoslik bakalavriat ta'lim yo'nalishi bo'yicha ta'lim dasturining tuzilishi:	9
	Bibliografik ma'lumotlar	10
	Kelishuv varag'i	1

1. 60320300 - Arxivshunoslik bakalavriat ta'lim yo'nalishining umumiy tavsifi

60320300 - Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar tayyorlash kunduzgi va sirtqi ta'lim shakllarida amalga oshiriladi. Barcha ta'lim shakllari bo'yicha o'qitish kredit-modul tizimi asosida tashkil qilinadi. Kunduzgi ta'limda bakalavriat dasturining me'yoriy muddati 4 yil.

1.1. Qo'llanish sohasi

1.1.1. Malaka talabi 60320300 – Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar tayyorlovchi barcha Oliy ta'lim muassasalari uchun talablar majmuini ifodalaydi.

1.1.2. Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari:

- mazkur ta'lim yo'nalish bo'yicha malaka talablari, o'quv reja va fan dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ular asosida o'quv jarayonini samarali amalga oshirish uchun mas'ul hamda o'z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta'lim tashkilotining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o'quv metodik boshqarma boshlig'i, dekanlar va kafedra mudirlari) va professor-o'qituvchilari;

- ta'lim yo'nalishining o'quv rejasi va fan dasturlarini o'zlashtiruvchi Oliy ta'lim tashkilotining talabalari;

- bakalavriat bitiruvchilarining tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya komissiyalari;

- ta'limni boshqarish bo'yicha vakolatli davlat organlari;

- oliy ta'lim tashkilotlarini moliyalashtirishni ta'minlovchi organlar;

- oliy ta'lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli davlat organlari;

- kadrlar buyurtmachilari va ish beruvchi tashkilot va korxonalar;

- oliy ta'lim muassasalariga ixtiyoriy tanlash huquqiga ega bo'lgan abituriyentlar, ularning ota-onalari va boshqa manfaatdor shaxslar.

- Arxiv ishi bilan bog'liq davlat muassasalari.

1.2. 60320300 – Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi.

1.2.1. 60320300 – Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari.

60320300 - Arxivshunoslik bakalavriat ta'lim yo'nalishi – Bilim sohasi 300000 ijtimoiy fanlar axborot, 320000 - Jurnalistika va axborot Ta'lim sohasining ta'lim yo'nalishi bo'lib, jamiyat rivojlanishining barcha qirralarini aniq o'rganish, jamiyat istiqbolini belgilash, arxeologiya, tarix sohasini rivojlantirish, kasbiy ko'nikmaga, mutasaddilik qobiliyatiga yo'naltirilgan inson faoliyatining vositalari, usullari, metodlari va uslublarning majmuasi bilan bog'liq kompleks masalalar majmuasini qamrab oladi.

Yo'nalish bo'yicha fan, texnika va texnologiyalarning zamonaviy yutuqlari, kadrlar buyurtmachilari talablaridan kelib chiqib, bakalavrlarining kasbiy faoliyat sohaslarida qo'shimcha va o'zgarishlar bo'lishi mumkin

Bu o'zgarishlar ta'lim yo'nalishi malaka talablari va o'quv re'jalarini ishlab chiqishda xisobga olinadi.

1.2.2. 60320300 - Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining ob'yektlari:

- "O'zarxiv" agentligi tizimidagi davlat arxivlari va ularning hududiy filiallari;

- arxivshunoslik bilan bog'liq ilmiy-tadqiqot muassasalari va tashkilotlari;

- tarixiy, madaniy, ma'naviy merosni o'rganish markazlari;

- mulkchilik shaklidan qat'iy nazar idoraviy arxivlari, joriy arxivlar, davlat muzeylari;

- zamonaviy axborot va kompyuter texnologiyalari qo'llanadigan ish yuritish sohalari;

- kutubxona-axborot resurs markazlari arxivlari, barcha turdagi xo'jalik tuzilmalari arxiv bo'limmalari;

- Ta'lim muassasalari;

2.3.3. 60320300 Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi bo'yicha ta'lim dasturining tuzilishi

T.r.	Fanning malakaviy kodi	O'quv fanlari, bloklar va faoliyat turlarining nomlari	Umumiy yuklamaning hajmi, soatlarda	Kredit miqdori	Semestri
1.00		Majburiy fanlar	4800	160	
1.01	O'EYT1104	O'zbekistonning eng yangi tarixi	120	4	1
1.02	O'ZRT1104	O'zbek (rus) tili	120	4	1
1.03	XT1208	Xorijiy til	240	8	1, 2
1.04	AXBT1106	Axborot texnologiyalari	180	6	1
1.05	FALS1204	Falsafa*	120	4	2
1.06	DINS1304	Dinshunoslik	120	4	3
1.07	HUJJ1204	Hujjatshunoslik	120	4	2
1.08	AINA1212	Arxiv ishi nazariyasi va amaliyoti	360	12	1, 2
1.09	ODMT1204	O'zbekistonning davlat muassasalari tarixi	120	4	4
1.10	OAIT1212	O'zbekistonda arxiv ishi tarixi	360	12	1, 2
1.11	JAAT1408	Jahon arxivlari tarixi	240	8	3, 4
1.12	TARA1804	Arxivlarda ilmiy-tadqiqot ishi	120	4	8
1.13	AHST1622	Arxiv hujjatlarini saqlash, tiklash va qayta ishlov berish	540	18	3, 4, 5, 6
1.14	AVA1704	Audio-vizual arxiv	180	6	7
1.15	AXGR1704	Arxeografiya	180	6	7
1.16	MAVT1408	Manbashunoslik va tarixshunoslik	240	8	3, 4
1.17	MUVK1608	Muzeyshunoslik va kutubxonashunoslik	240	8	5, 6
1.18	OMAF1608	O'zbekiston milliy arxivlari va fondlari	240	8	5, 6
1.19	AITVB1608	Arxiv ishini tashkil etish va boshqarish	240	8	5, 6
1.20	AHAE1304	Arxiv huquqi va arxivshunoslik etikasi	120	4	3
1.21	ASIY1404	Arxiv sohasida ish yuritish	120	4	4
1.22	IAT1808	Idoraviy arxivlar ishi	240	8	7, 8
1.23	RMEA1704	Raqamli manbalar va elektron arxiv asoslari	120	4	7
1.24	ASIX1804	Arxiv sohasida axborot xavfsizligi	120	4	8
2.		Tanlov fanlari	1800	60	3, 4, 5, 6, 7, 8
		JAMI	6 600	220	
		Malakaviy amaliyot	480	16	2, 4, 6, 8
		Yakuniy davlat attestatsiyasi	120	4	8
		JAMI	600	20	
		Hammasi	7200	240	

Bibliografik ma'lumotlar

UDK 002: 651. 1G'7

Guruh T 55

OKS 01.040.01

Tayanch so'zlar: kasbiy faoliyat turi, kompetensiya, modul, ta'lim yo'nalishi, kasbiy faoliyat ob'yekti, kasbiy faoliyat jabhasi, bakalavriatning asosiy o'quv reja va fan dasturi (bakalavriat dasturi), profil, o'qib-o'rganish natijalari, o'quv sikli, arxiv sohasida ish yuritish, O'zbekiston tarixi, Jahon tarixi, mutaxassislikka kirish, manbashunoslik va tarixshunoslik, arxiv huquqi, arxiv ishi nazariyasi va amaliyoti, sharq tillari, arxiv hujjatlarini saqlash, tiklash va qayta ishlash berish, muzeyshunoslik, kutubxonashunoslik va bibliografiya asoslari, O'zbekiston milliy arxivlari va fondlari, O'zbekistonda arxiv ishini boshqarish, O'zbekistonda idoraviy arxivlar tizimi, raqamli manbalar va elektron arxiv asoslari, hujjatshunoslik, arxiv ilmiy ma'lumotnoma apparati tizimi, arxiv sohasida ilmiy-tadqiqot usullari, xronologiya va metrologiya, maxsus tarix fanlari, audio-vizual arxiv, arxivlarning avtomatlashtirish texnologiyalari, shaxsiy tarkib bo'yicha arxiv hujjatlari, korxona va muassasalarda arxiv ishi, arxiv sohasida kadrlar tayyorlash va boshqarish, arxiv sohasida informatsion xavfsizlik, tarixiy geografiya va kartografiya, arxiv evristikasi, O'zbekistonda arxiv ishi tarixi, O'zbekistonning davlat muassasalari tarixi, arxeografiya, davlat va ijro etuvchi hokimiyat organlarida boshqaruvni hujjatlashtirish.

Ishlab chiquvchilar, kelishilgan asosiy kadrlar iste'molchilari

ISHLAB CHIQILGAN:

Andijon davlat universiteti

Rektor A.S.Yuldashev

2023-yil

M.O'.

KELISHILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan
va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi
Oliy ta'limni rivojlantirish tadqiqotlari
markazi direktori

Sh.U. Yakubov

" " 2023-yil

M.O'.

O'zbekiston Respublikasi
"O'zaxiv" agentligi direktori

U.M. Yusupov

" " 2023-yil

M.O'.

O'zbekiston jurnalistika va ommaviy
kommunikatsiyalar universiteti rektori

Sh. Qudratxo'ja

2023-yil

M.O'.

Namangan davlat univeristeti rektori

S.T. Turg'ulov

" " 2023-yil

M.O'.

Andijon viloyat arxiv ishi hududiy boshqarmasi direktori

N. Zuxriddinov

" " 2023-yil

Z.M Bobur nomidagi Andijon Davlat Universiteti
60320300 – Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi bo'yicha malaka talablari va o'quv rejasining
ishlab chiquvchilar, turdosh oliy ta'lim muassasalari va asosiy kadrlar iste'molchilari
o'rtasida

KELISHUV DALOLATNOMASI

Andijon sh.

“ ” _____ 2023 yil

Biz quyida imzo chekuvchilar –Andijon davlat universiteti rektori A.S.Yuldashev, O'zbekiston jurnalistika va ommaviy kommunikatsiyalar universiteti rektori Sh. Qudratxo'ja, Namangan davlat universiteti rektori S.T.Turg'unov, Andijon viloyat arxiv ishi hududiy boshqarmasi direktori N.Zuhriddinov birgalikda ADUda ishlab chiqilgan quyidagi bakalavriat ta'lim yo'nalishining malaka talablari va o'quv rejasi mazmuni bilan tanishib chiqib, kelishuv haqida ushbu dalolatnomani tuzdik:

60320300 - Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi malaka talablari hamda o'quv rejani ishlab chiqilishida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 8 oktyabrdagi “O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida”gi 5847-son farmoni, 2017 yil 20 apreldagi “Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida” PQ-2909-son, 2017 yil 27 iyuldagi “Oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PQ-3151-son, 2018 yil 5 iyundagi “Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida”gi PQ-3775-son, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 17 iyundagi “2019/2020 o'quv yilida O'zbekiston Respublikasining oliy ta'lim muassasalariga o'qishga qabul qilishning davlat buyurtmasi parametrlari to'g'risida”gi PQ-4359-son Qarorlariga hamda oliy ta'lim sohasini tartibga soluvchi boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlar, shuningdek, xalqaro talablarga asoslangan.

Mazkur malaka talablari va o'quv rejalarining ishlab chiqilishida asosiy kadrlar iste'molchilari tomonidan qo'yilgan talablar ham inobatga olingan.

Ta'lim yo'nalishi bo'yicha malaka talablari o'quv reja va fan dasturlari xamda boshqa hujjatlarni yaratish uchun asos bo'lib hisoblanadi.

Ishlab chiqilgan malaka talablari va o'quv rejani o'rnatilgan tartibda tasdiqqa tavsiya etish mumkin.

**O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim,
fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi
Oliy ta'limni rivojlantirish tadqiqotlari
markazi direktori:**

Sh.U. Yakubov

**O'zbekiston Respublikasi “O'zarxiv” agentligi
direktori:**

U.M. Yusupov

**Andijon davlat universiteti
rektori:**

A.S.Yuldashev

**O'zbekiston jurnalistika va ommaviy
kommunikatsiyalar universiteti rektori:**

Sh. Qudratxo'ja

Namangan davlat universiteti rektori:

S.T. Turg'unov

**Andijon viloyat arxiv ishi hududiy
boshqarmasi direktori:**

N. Zuxriddinov

- **60320300 - Arxivshunoslik** ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy faoliyati quyidagilarni qamrab oladi:

- O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi va tarmoq ilmiy-tadqiqot institutlarida, "O'zarxiv" agentligi tarkibiga bo'ysunuvchi Respublika markaziy, viloyat, tuman, shahar arxivlarida va nodavlat arxivlarda joriy ishlarni amalga oshirish;

- davlat boshqaruvi organlari idoraviy arxivlarida ishlash;

- arxivshunoslik, hujjatshunoslikka doir masalalarni hal etishga doir ilmiy metodlar va modellar ishlab chiqilishi va tadqiq etilishi talab etiladigan hamda zamonaviy axborot va kompyuter texnologiyalari qo'llanadigan xizmat ko'rsatish va ish yuritish.

- muzeylarda, axborot-resurs markazlarida turli tadbirkorlik sub'yektlarida, nodavlat notijorat va jamoat tashkilotlarida va shu kabilarda faoliyat yuritish.

- **60320300 - Arxivshunoslik** ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavriat bitiruvchilari pedagogik qayta tayyorlashdan o'tgandan keyin, professional ta'lim muassalarida ta'limning vakolatli boshqaruv organlari tomonidan aniqlanadigan umumkasbiy va ixtisoslik fanlarini o'qitish bo'yicha pedagogik faoliyati bilan shug'ullanish huquqiga ega bo'ladi.

1.2.3. 60320300 - Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari:

- tashkiliy-boshqaruv faoliyat;
- axborot-tahliliy faoliyat;
- ilmiy-tadqiqot faoliyati;
- turli xizmatlar ko'rsatish.

Bakalavr tayorlanadigan kasbiy faoliyatlarning muayyan turlari ta'lim jarayonining manfaatdor ishtirokchilari bilan hamkorlikda Oliy ta'lim muassasasi tomonidan aniqlanadi.

1.2.4. 60320300 - Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy vazifalari.

60320300 - Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi bo'yicha Milliy malaka ramkasining 6-malaka darajasi hamda bakalavr kasbiy faoliyatlarining sohalari, ob'yektlari va turlariga muvofiq bakalavriat bitiruvchisi quyidagi kasbiy vazifalarni bajarishga qodir bolishi lozim:

Tashkiliy-boshqaruv faoliyatida:

- arxiv muassasalarida ishni tashkil qilish va boshqarish;

- bilimlarni qo'llash orqali arxivlarni boshqarish;

- tashkilot, korxona va ularning aloxida bo'linmalar tashkiliy tuzilmasini optimallashtirish, xodimlarning professional tayyorgarlik darajasini oshirib borishni tashkil qilish va boshqarish, mehnat salohiyatidan samarali foydalanishni rejalashtirish, mehnatni rag'batlantirish tizimini yo'lga qo'yish;

- arxivshunoslik, hujjatshunoslikka doir masalalarni hal etishga doir ilmiy metodlar va modellar ishlab chiqish;

- bajarayotgan faoliyati bo'yicha ish rejasini tuzish va uni bajarish, nazorat qilish va amalga oshirilgan ishlarning natijalarini baholash;

- arxiv tashkilotlarining tashkiliy-boshqaruv faoliyatida qabul qilinadigan qarorlarni ijtimoiy-iqtisodiy samaradorlik mezonlari asosida ishlab chiqishda hamda qarorlarni muqobil variantini tanlab olishni asoslashda ishtirok etish.

- atrof muhitni muhofaza qilish va mehnat xavfsizligi talablariga mos kelishi;

- fikrlar xilma xil bo'lgan sharoitda to'g'ri qaror qabul qilish;

- nodavlat, notijorat tashkilotlarda, xususiy tashkilotlarda menedjer sifatida faoliyat yuritish qobiliyatiga ega bo'lishi zarur

Axborot-tahliliy faoliyatida:

- arxiv tashkilotlarining faoliyati to'g'risidagi ma'lumotlarni to'plash, qayta ishlash va tahlil qilish;
- faoliyatni rejalashtirish va boshqarish uchun ma'lumot to'plash, arxivlarda ichki axborot tizimini yaratish va uning ishlashini boshqarish;
- texnotron, foto-fono hujjatlarni tizimli tahlil qilish, ma'lumotlar bazasini tayyorlash;
- arxivlarning ichki hujjat aylanishi tizimini ishlab chiqish va boshqarish, arxivlar faoliyatining turli ko'rsatkichlari bo'yicha ma'lumotlar bazasini yuritish;
- axborot-tahlil faoliyati natijalari bo'yicha hisobot tayyorlash;
- boshqaruv qarorlarining samaradorligini baholash.

Ilmiy-tadqiqot faoliyatida:

- ilmiy-tadqiqot institutlari va markazlarda arxiv sohasining rivojlanishi bo'yicha ilmiy tadqiqot ishlarini amalga oshirishda qatnashish;
- arxivshunoslik, O'zbekiston tarixi, Jahon tarixi, arxiv ishi arxiv ishi tarixiga oid turli ilmiy tadqiqotlarni amalga oshirish, ular bilan bog'liq amaliyotlarni o'tkazish, ilmiy tadqiqot natijalarini amaliyotga tadbiq etish hamda ularga oid adabiyot va hujjatlarni ekspertiza qilish tartib qoidalarini ishlab chiqishda qatnashish;
- arxiv tizimini ta'minlashga bag'ishlangan mamlakatdagi va xorijiy davlatlardagi arxiv sohasidagi yutuqlarini o'rganish va tizimlashtirish;
- internet tarmog'ida eng yangi ilmiy yutuqlar haqidagi ma'lumotlarni maqsadga yo'nalgan holda qidirish va topish;
- ilmiy tadqiqot ishlanmalarini tayyorlash, soha adabiyotlari ekspertizasini amalga oshirishda qatnashish;
- tadqiqot natijalari va ishlanmalarni tatbiq etish;
- ilmiy tadqiqot institutlari va markazlarida arxiv sohasini rivojlantirishda qatnashish.

Turli xizmatlar ko'rsatish:

- tarix ixtisosligiga mos mavzulardagi loyiha, manba va adabiyotlarni ekspertiza qilish bo'yicha ekspert sifatida qatnashish;
- tadqiq qilingan ob'yektlar bo'yicha maxsus yo'l ko'rsatkich yaratish;
- pullik ta'lim xizmatlarini tashkil etish va amalga oshirish;
- ixtisoslikka mos mavzu bo'yicha turli xizmatlarni ko'rsatish qobiliyatiga ega bo'lishi lozim.

2. 60320300 - Arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

2.1. Umumiy kompetensiyalar:

- davlat siyosatini dolzarb masalalarini bilishi, ijtimoiy-iqtisodiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olishi;
- O'zbekistonda arxiv ishi jahon arxivlari tarixi, ish yurtish tizimini hamda Vatan tarixini bilishi, ma'naviy milliy va umuminsoniy qadriyatlar masalalari yuzasidan o'z fikrini bayon qila olishi va ilmiy asoslay bilishi, milliy g'urur g'oyasiga asoslangan faol hayotiy nuqtai nazarga ega bo'lishi;
- Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llay olishi, axborot yig'ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo'lishi, o'z kasb faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olishi;
- fuqarolik jamiyatining dolzarb masalalarini bilishi, O'zbekiston rivojlantirish strategiyasiga asoslangan faol hayotiy nuqtai nazarga;
- dunyoqarash bilan bog'liq tizimli bilimlarga ega bo'lishi; gumanitar va ijtimoiy-iqtisodiy fanlar asoslarini, joriy davlat siyosatining dolzarb masalalarini bilishi, ijtimoiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olishi;

- tabiat va jamiyatda kechayotgan jarayon va hodisalar haqida yaxlit tasavvurga ega bo'lishi, tabiat va jamiyat rivojlanishi haqidagi bilimlarni egallashi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asoslarda hayotda va o'z kasb faoliyatida foydalana bilishi;

- insonning boshqa insonga, jamiyatga va atrof muhitga munosabatini belgilovchi huquqiy hamda ma'naviy mezonlarni bilishi, kasb faoliyatida ularni hisobga ola bilishi;

- davlat tilini mukammal bilishi va unda ish yuritish;

- tegishli bakalavriat yo'nalishi bo'yicha raqobatbardosh umumkasbiy tayyorgarlikka ega bo'lishi;

- yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o'z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olishi;

- sog'lom turmush tarzi va unga amal qilish zaruriyati to'g'risida ilmiy tassavvur hamda e'tiqodga, o'zini jismoniy chiniqtirish uquv va ko'nikmalariga ega bo'lishi lozim.

- ta'lim yo'nalishi bo'yicha oliy ma'lumotli shaxslar egallashi lozim bo'lgan lavozimlarda mustaqil ishlashga;

- tegishli bakalavriat yo'nalishi doirasida tanlangan mutaxassislik bo'yicha magistraturada oliy ta'limni davom ettirishga;

- kadrlarni qayta tayyorlash va malaka oshirish tizimida qo'shimcha kasb ta'limi olish uchun tayyorlanadilar.

2.2. Kasbiy kompetensiyalar:

- arxiv ishi nazariyasi va amaliyoti bo'yicha butun jahon va mamlakatimizda mavjud muammolar, erishilgan yutuq va yangiliklardan xabardor bo'lish;

- raqamli manbalar, elektron(texnotron), arxiv asoslari maxsus fanlar, tarixiy fanlardan bilimga ega bo'lishi;

- majburiy fanlar blokidagi fanlarni yuqori darajada o'zlashtirishi;

- arxiv ishida personal boshqarish, inson resurslarini boshqarish, davlat nodavlat tashkilotlar arxiv ishini tashkil eta olish;

- arxiv sohasida innovatsiyalar, hujjatshunoslik, arxiv huquqi, mehnat huquqi, ma'muriy huquq sohalari bo'yicha bilimga ega bo'lish;

- me'yoriy-huquqiy hujjatlarni yuqori saviyada bilish va ulardan kasbiy faoliyatida foydalanish ko'nikmalariga ega bo'lish;

- tashkiliy tuzilmalarni optimallashtirish, kadrlarni boshqarish strategiyasini qo'llash, tadbirlarni rejalashtirish va amalga oshirish ko'nikmalariga ega bo'lish;

- jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlariga ko'ra, idoraviy arxiv saqlorida bo'lgan arxiv hujjatlari yuzasidan qonun hujjatlarida belgilangan tartibda davlat xizmatlari ko'rsatish;

- muzokaralar, uchrashuvlar, ishbilarmonlik yozishmalarini olib borish va onlayn aloqalarni amalga oshirishni bilish;

- ishlab chiqarish jarayonlarini amalga oshirish uchun zarur bo'lgan ishlab chiqarish jarayonlari va resurslarini rejalashtirish;

- tarix ixtisosligiga mos mavzulardagi loyihalar, manbalar, adabiyotlarni ekspertiza qilish bo'yicha ekspert sifatida qatnashish;

- tadqiq qilingan ob'yektlar bo'yicha maxsus yo'l ko'rsatkich yaratish;

- pullik ta'lim xizmatlarini tashkil etish va amalga oshirish;

- qonun hujjatlaridan belgilangan tartiblarga ko'ra, davlat va idoraviy arxiv hujjatlarini jamlash, hisobga olish, saqlash va ulardan foydalanish, hujjatlarni qabul qilish yuzasidan rahbarlik qilish;

- saqlovga qabul qilingan arxiv hujjatlarining yo'qolib ketmasligi va ularning talab etilgan holatda bo'lishi uchun hujjatlar saqlanishiga maqbul shart-sharoitlar yaratish, me'yorlarga rioya etish va hujjatlar saqlanishini ta'minlash;

- qonun hujjatlarida belgilangan tartibda arxiv ma'lumotnomalarini va arxiv hujjatining ko'chirma nusxalarini tegishli tartibda davlat hokimiyati va boshqaruv organlariga taqdim etish;

- “O‘zarxiv” agentligi tomonidan belgilanadigan tartibda tuziladigan va tasdiqlanadigan Xizmatlar nomenklaturasi bo‘yicha pulli xizmatlarning yagona narxnomasi orqali ko‘rsatish;
- vaqtincha saqlanishi yoki doimiy saqlanishi lozim bo‘lgan arxiv hujjatlarining butligini ta‘minlashga qaratilgan tegishli chora-tadbirlarni ko‘rishi;
- arxiv hujjatlarining shikastlanishi, yo‘qolishi yoki buzilishi mumkinligining oldini olish;
- arxiv hujjatlari har qanday masofaga tashilganda ularni atrof-muhitning zararli omillari ta‘siridan muhofaza qilish va himoyalash bo‘yicha arxiv hujjatlarini yog‘inlardan, yorug‘lik, mexanik shikastlanishlardan himoya qiluvchi maxsus qoplama turlarini qo‘llanish choralariga rioya qilish;
- hajmi bir betdan ortiq bo‘lgan arxiv ma‘lumotnomasi betlarini tikilish va raqamlanishi;
- idoraviy arxivda arxiv hujjatlarining mavjudligini tekshirish amalga oshirilish davriyligiga qat‘iy rioya qilish;
- idoraviy arxivga doimiy, vaqtinchalik va shaxsiy tarkib bo‘yicha yig‘majildlar ro‘yxatlar bo‘yicha topshirilishini nazorat qilish.
- ixtisoslikka mos mavzu bo‘yicha turli xizmatlarni ko‘rsatish ko‘nikmalariga ega bo‘lish.

2.3 Umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashni ta‘minlaydigan fanlar va amaliyotlarga qo‘yiladigan talablar.

Talabalar umumiy va kasbiy kompetensiyalar, bilim va ko‘nikmalarni egallashi o‘quv rejasiga mantiqiy ketma-ketlikda kiritiladigan **majburiy va tanlov** fanlarni o‘zlashtirish, amaliyotlarni o‘tish hamda boshqa o‘quv mashg‘ulot va akademik vazifalarni bajarish yordamida amalga oshiriladi.

Majburiy fanlar – bakalavriat ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha bevosita umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashga qaratilgan, zarur tayanch bilim va ko‘nikmalarni ta‘minlaydigan fanlar majmuasidir.

Tanlov fanlari – ta‘lim yo‘nalishi doirasida ixtisoslashuvdan kelib chiqib chuqurlashtirilgan, qo‘shimcha bilim berish, bevosita ixtisosligi uchun zarur kompetensiyalarni kengaytirishga xizmat qiladigan, shuningdek, talabaning shaxsiy qiziqishlari, ijodiy yondashuvlari va iqtidorini qo‘llab-quvvatlashga qaratilgan fanlar majmuasidir.

Ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha quyidagi amaliyotlar o‘tkaziladi:

O‘quv-tanishuv amaliyoti – arxiv ishiga ixtisoslashgan tashkilot, muassasa va korxonalar bilan tanishtirish, umumkasbiy fanlar bo‘yicha nazariy bilimlarni mustahkamlashga qaratiladi.

Malakaviy amaliyot – umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan nazariy bilimlarni mustahkamlash va amaliy (ishlab chiqarish) jarayonlari bilan uyg‘unlashtirish, tegishli amaliy ko‘nikmalar, kompetensiyalar va malakalarni shakllantirishga qaratiladi.

Bitiruv oldi amaliyoti – arxiv sohasidagi tegishli korxona, tashkilot va muassasalarida kasbiy ko‘nikmalarni yanada mustahkamlash, kasbiy faoliyatga moslashish, bitiruv malakaviy ishni tayyorlash uchun ma‘lumot to‘plash va tizimlashtirishga qaratiladi.

2.3.1. Klassifikatsiya:

Arxivshunos, ish yurutuvchi, arxeograf.

2.3.2 60320300 Arxivshunoslik ta‘lim yo‘nalishi uchun ajratilgan o‘quv fanlar, bloklar bo‘yicha soatlar

O‘quv fanlari, bloklar va faoliyat turlarining nomlari	Kunduzgi ta‘lim shakli uchun fanlarga ajratilgan soat	Ajratilgan kredit
Majburiy fanlar	4800	160
Tanlov fanlar	1800	60
Malakaviy amaliyot	480	16
Yakuniy davlat attestatsiyasi	120	4